

Tussenstand Fleckvieh-proef November 2011
Wijbrand Ouweltjes, Wageningen UR Livestock Research, Lelystad

De gegevens die zijn gebruikt voor het vervaardigen van dit rapport zijn bijgewerkt tot 1 oktober 2011. Van de 386 proefdieren (214 Holstein*Fleckvieh kruislingen en 172 Holsteins) hebben er 341 minimaal 1* gekalfd, 45 zijn afgevoerd of uitgevallen voor de 1^e afkalving (22 kruislingen en 23 Holsteins). De belangrijkste redenen voor deze vroegtijdige afvoer waren sterfte en slechte vruchtbaarheid. Verder zijn enkele proefdieren als drachtige vaars verkocht omdat deze bedrijven een overschot aan jongvee hadden. Er waren geen opvallende verschillen tussen de kruislingen en de Holsteins wat betreft afvoer voor de 1^e afkalving.

Op 1 oktober 2011 waren daarnaast ook 112 dieren afgevoerd die minimaal 1* gekalfd hebben. Enkele kengetallen voor deze dieren staan in Tabel 1.

Tabel 1 Aantal dieren afgevoerd na minimal 1 afkalving

Proefgroep	Totaal	Sterfte	Verkocht voor leven*	Verkocht voor slacht*
Kruisling	66	6	12 (€1107)	48 (€741)
Holstein	46	10	2 (€1025)	34 (€490)

*gemiddelde opbrengst tussen haakjes

Sterfte is vaker voorgekomen bij de Holsteins, terwijl kruislingen vaker zijn verkocht voor het leven. Indien ze werden verkocht voor de slacht dan brachten de kruislingen aanzienlijk meer op dan de Holsteins.

De cijfers voor de opfokperiode van de proefdieren zijn nu definitief en worden vermeld in Tabel 2.

Tabel 2 Cijfers opfokperiode

	Kruisling (FLV*HF)	Holstein (HF)
#eerste afkalvingen	192	149
#inseminaties in opfokperiode	1.7	1.6
Leeftijd bij 1 ^e inseminatie	466 dagen	477 dagen
% non return 56 dagen	73	69
Leeftijd bij 1 ^e afkalving	782 dagen	779 dagen
Afkalfverloop:		
% moeilijke afkalvingen	9.5	8.8
% normale afkalvingen	58.7	61.2
% vlotte afkalvingen	31.7	29.9
% doodgeboorte	11.8	16.3

De aan de proef deelnemende veehouders hebben voor beide groepen dieren hetzelfde inseminatiebeleid aangehouden. De cijfers in Tabel 2 laten zien dat de vruchtbaarheid van de pinken vrijwel gelijk was evenals de leeftijd bij 1^e afkalving.

Melkproductie in 1^e, 2^e en 3^e lactatie

Er zijn 341 proefdieren met een 1^e afkalving, waarvan er inmiddels 253 ook een 2^e afkalving hebben, 116 ook een 3^e en 20 ook een 4^e afkalving. Gemiddelde melkproducties van eerste,

tweede en derde lijsten zijn berekend. Hierbij zijn alle beschikbare lijsten van de proefdieren meegenomen die minimaal 150 dagen lang en inmiddels beëindigd waren, alsmede lopende lijsten die minimaal 305 dagen lang waren. Om effecten van verschillen in lactatielengte te vermijden zijn de op grond van de proefmelkgegevens berekende 305 dagen lijsten gebruikt om de proefgroepen te vergelijken. Daarnaast zijn ook de voor leeftijd en seizoen van afkalven gecorrigeerde lactatiewaardes vergeleken. De berekende cijfers staan in Tabel 3.

Tabel 3 Gemiddelde melkproducties in 1^e, 2^e en 3^e lactatie

Lacnr	Ras*	#	LW**	305-dagen productie					
				kg melk	kg vet	kg eiwit	%vet	%eiwit	kg v+e
1	FLV	178	100.7	7113	320	254	4.50	3.57	574
1	HF	128	103.5	7454	324	261	4.35	3.50	585
2	FLV	101	101.8	8720	391	313	4.48	3.59	704
2	HF	66	103.7	8918	392	316	4.40	3.54	708
3	FLV	17***	98.1	8949	396	320	4.42	3.58	716
3	HF	11***	91.7	8166	372	291	4.55	3.56	662

* FLV: Fleckvieh x Holstein kruislingen, HF: Holstein

** lactatiewaarde

*** Het aantal 3^e lactaties is nog te klein om conclusies uit de cijfers te trekken

Beide groepen hadden een vergelijkbare spreiding in lactatiewaardes in de 1^e lactatie. De kruislingen hadden in de 1^e lactatie een lagere melkproductie, maar zoals is te zien in tabel 3 werd dat grotendeels gecompenseerd door hogere vet- en eiwitgehalten waardoor het verschil in kg vet + eiwit slechts 2% was. De cijfers voor de 2^e lactaties geven aan dat de productiever verschillen nog kleiner worden.

Overige kenmerken van 1^e en 2^e lactaties

Een aantal kenmerken, met name wat betreft vruchtbaarheid, is vermeld in tabel 4. Voor deze tabel zijn alleen gegevens van afgesloten lactaties met een lengte van minimaal 150 dagen gebruikt.

Tabel 4 Overige kengetallen 1^e en 2^e lactaties

Kengetal	Kruislingen		Holsteins	
	1 ^e lactatie	2 ^e lactatie	1 ^e lactatie	2 ^e lactatie
% opnieuw geïnsemineerd	96	99	96	100
Aantal inseminaties	1.8	1.5	2.1	1.9
interval afkalven – 1 ^e inseminatie	73	79	87	99
interval 1 ^e – laatste inseminatie	33	18	47	34
% non return 56 dagen	71	66	56	65
Gerealiseerde lactatielengte	319	314	347	330
Gemiddeld gewogen celgetal	97	104	113	140
Afkalfverloop				
% moeilijk	9.5	3.8	8.8	3.7
% normaal	58.7	57.3	61.2	43.0
% vlot	31.7	38.9	29.9	53.3
% doodgeboorte	11.8	2.3	16.3	4.7

Tabel 4 laat zien dat het percentage wat opnieuw is geïnsemineerd vergelijkbaar is voor beide proefgroepen. Verder laten de vruchtbaarheidskengetallen zien dat de vruchtbaarheid van de kruislingen in de 1^e en 2^e lactatie beter is dan die van de Holsteins. Dit komt ook tot uiting in kortere lactaties. De cijfers voor de 2^e lactatie zijn echter nog voorlopig omdat met name een aantal dieren die een lange tussenkalftijd zullen realiseren nog niet is drooggezet. Verder valt op dat de kruislingen zowel in de 1^e als in de 2^e lactatie een lager gemiddeld gewogen celgetal hadden. Dat is een aanwijzing voor een mogelijk betere uiergezondheid. Het percentage moeilijk verlopende afkalvingen verschilde niet veel tussen beide groepen, maar desondanks hadden de kruislingen een lager percentage doodgeboorte bij zowel de 1^e als 2^e afkalving.

Tot slot

De vruchtbaarheid van de kruislingen en de Holsteins verschilde niet tijdens de opfokperiode, maar in de 1^e en 2^e lactatie was de vruchtbaarheid van de kruislingen beter dan die van de Holsteins. De kruislingen hadden een lagere 305 dagen productie in de 1^e lactatie, maar door hogere vet- en eiwitgehalten was het aantal kilogrammen vet en eiwit in 305 dagen slechts 2% lager. In de 2^e lactatie was het verschil in kilogrammen vet en eiwit in 305 dagen minder dan 1% in het voordeel van de Holsteins. Het gemiddeld gewogen celgetal van de kruislingen was zowel in de 1^e als 2^e lactatie lager dan dat van de Holsteins. De kruislingen brachten bij afvoer voor de slacht gemiddeld €251 meer op dan de Holsteins. Ten was het percentage doodgeboorte bij de kruislingen zowel bij de 1^e als 2^e afkalving lager dan bij de Holsteins. De planning is om eind 2012 de overall balans op te maken van deze proef.